Nr. 36 (11) Katowice, dnia 12 listopada 1934 Rok. XI.

GAZETA URZĘDOWA

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

DZIAŁ ADMINISTRACJI SZKOLNEJ

Redakcja: Katowice — Urząd Wojewódzki Śląski, ul. Jagiellońska I p. pokój 326. — Tel. 106.
Administracja: II p. pokój 538. — Tel. 178. — Konto P. K. O. Nr. 304.121.

Poz. **Treść:**

Poz. 146.

ZARZĄDZENIE

Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej

z dnia 22. sierpnia 1934 r.

w sprawie skupu i zastawu obligacyj Pożyczki Narodowej w wypadkach losowych.

Na zasadzie § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25. V. 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47. poz. 416) o wydawaniu obligacyj 6% Pożyczki wewnętrznej, oraz zasadach ich obrotu i w związku z p. 1. lit. 7 obwieszczenia mego z dnia 8-go sierpnia 1934 r. o przelewach obligacyj Pożyczki Narodowej — podaję do wiadomości, że skup lub zastaw obligacyj Pożyczki Narodowej zostanie umożliwiony subskrybentom:

a) w wypadkach całkowitej utraty przez nich środków egzystencji,
b) w razie zniszczenia ich majątku na skutek klęsk żywiołowych,

c) w ciężkich wypadkach losowych.

Zezwolenia udzielane będą na podstawie umotywowanych podań, skierowanych do mnie, przyczem w podaniach należy wymieniać numery i odcinki obligacyj Pożyczki Narodowej, przeznaczonych do sprzedaży lub zastawu, oraz wyraźnie wskazać czy petent stara się o skup czy zastaw obligacyj.

Zgodność przytoczonych w podaniu motywów z faktycznym stanem rzeczy powinna być stwierdzona:

1. w podaniach pracowników państwowych, samorządowych, przedsiębiorstw państwowych i samorządowych — przez ich władze służbowe,
2. w podaniach rzemieślników — przez Izby Rzemieślnicze,
3. w podaniach przemysłowców i kupców — przez Izby Handlowo-Przemysłowe,
4. w podaniach rolników — przez Izby Rolnicze, ewentualnie przez urzędy gminne,
5. w podaniach właścicieli nieruchomości — przez Polski Związek Zrzeszeń Własności Nieruchomej Miejskiej w Polsce,
6. w podaniach lekarzy — przez Izbę Lekarską,
7. w podaniach adwokatów — przez Radę Adwokacką,
8. w podaniach notarjuszy i pisarzy hipotecznych — przez Związek Notarjuszów i Pisarzy Hipotecznych,
9. w podaniach architektów — przez Związek Stowarzyszeń Architektów Polskich,
10. w podaniach pracowników umysłowych prywatnych — przez Rady Okręgowe Unji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych,
11. w podaniach pracowników fizycznych bezrobotnych — przez Urzędy Pośrednictwa Pracy.

Do stwierdzania motywów podań we wszystkich wyliczonych wypadkach jak i w wypadkach niewymienionych, powołane są również lokalne władze administracyjne. Petent więc może w celu otrzymania stwierdzenia zgodności motywów z faktycznym stanem rzeczy odnieść się po opinję albo do wymienionych związków i instytucyj albo do lokalnych władz administracyjnych.

W razie przychylnego załatwienia podania petent otrzyma odemnie zawiadomienie dokąd winien się udać w celu dokonania sprzedaży lub zastawu obligacyj Pożyczki Narodowej. Skup obligacyj odbywać się będzie po kursie 96 za zł. 100, — im. wart. plus kupon bieżący — zastaw obligacyj po kursie 60 za zł. 100. — im. wart.

(—) **Minkowski,**
Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej.

147.

ZARZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publ. i Ministra Spraw Wojskowych

z dnia 4 lutego 1931 r. Nr. I. W. F. 637/31

w sprawie organizacji przysposobienia wojskowego w szkołach średnich ogólnokształcących, seminarjach nauczycielskich i szkołach zawodowych.

Zmieniając rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i Ministra Spraw Wojskowych z dnia 1 grudnia 1922 roku w sprawie organizacji przysposobienia wojskowego w szkołach średnich i zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1 z r. 1923, poz. 2), oraz rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 5 stycznia 1923 r. w sprawie przysposobienia wojskowego młodzieży szkolnej (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1 z r. 1923, poz. 3), ustanawia się następujące przepisy w przedmiocie organizacji przysposobienia wojskowego w szkołach średnich ogólnokształcących, seminarjach nauczycielskich i szkołach zawodowych:

1. Celem przysposobienia wojskowego w szkołach jest:
   a) wyrabianie w młodzieży czynnego patrjotyzmu, w szczególności zaś poczucia państwowego, wyrażającego się w gotowości poniesienia wszelkich ofiar w obronie Państwa;
   b) rozwijanie hartu woli, obowiązkowości i karności;
   c) pomnażanie sił fizycznych młodzieży przez nauczanie sprawności wojskowych i odbywanie ćwiczeń polowych;
   d) budzenie zamiłowania do służby wojskowej i przygotowanie do niej.
2. Przysposobienie wojskowe w szkołach prowadzone jest w hufcach szkolnych.

   Hufiec szkolny jest organizacją wychowawczą danej szkoły i nosi nazwę.
3. Zajęcia z zakresu przysposobienia wojskowego w hufcach szkolnych są obowiązkowe dla młodzieży męskiej tych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych, w których hufce zostaną ustanowione.

   Wybór szkół państwowych, w jakich mogą powstać hufce szkolne, należy do Kuratora Okręgu Szkolnego, który w sprawie zorganizowania hufców porozumiewa się z właściwym Dowództwem Okręgu Korpusu (Okręgowym Urzędem Wych. Fiz. i Przysp. Wojsk.) Właściciele i dyrekcje szkół niepaństwowych uzyskują zezwolenie na utworzenie hufców szkolnych od właściwego Kuratora Okręgu Szkolnego.

Obowiązek brania udziału w zajęciach hufca szkolnego dotyczy:

a) w szkołach średnich ogólnokształcących uczniów klasy VI i VII.

b) w seminarjach nauczycielskich męskich uczniów kursu III i IV,
c) w szkołach zawodowych średnich uczniów II i III roku, w szkołach typu wyższego na I i II roku, w innych szkołach zawodowych (również dokształcających) uczniów, którzy ukończyli lat 16.

Od zajęć w hufcu szkolnym może być uczeń zwolniony czasowo lub trwale na podstawie orzeczenia lekarza szkolnego, który obowiązany jest zbadać w obrębie obowiązującego go czasu przydatność zdrowotną ucznia do hufca szkolnego, i wyeliminować od przynależności do hufca tylko tych, którym stan zdrowia nie pozwala brać udziału w ćwiczeniach p. w.

4. Hufiec szkolny danej szkoły stanowi jednostkę przysposobienia wojskowego, pozostającą pod dowództwem komendanta hufca, którym jest z urzędu oficer, komendant powiatowy p. w.

W zależności od stanu liczebnego hufiec zorganizowany jest na sposób wojskowy w drużyny, plutony i kompanje.

5. Organizacją hufca zajmują się dyrektorzy szkół, którzy powierzają jednemu z pośród nauczycieli kierownictwo pedagogiczne hufca. Kierowników pedagogicznych hufca powinni dyrektorzy szkół dobierać przedewszystkiem z pośród nauczycieli ćwiczeń cielesnych, będących oficerami rezerwy i posiadających odpowiednie kwalifikacje wychowawcze.

6. Do obowiązków kierownika pedagogicznego hufca należy:
a) organizacja i nadzór nad administracją hufca, wykonywaną przez uczniów,
b) czuwanie nad porządkiem i karnością wewnętrzną hufca,
c) wykonanie w porozumieniu z Komendantem powiatowym p. w. programu przysposobienia wojskowego, ustalonego przez Ministerstwo Spraw Wojskowych (Państw. Urząd Wych. Fiz i Przysp. Wojsk.) w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświececnia Publicznego.

Kierownik pedagogiczny hufca jako kierownik organizacji wychowawczej szkoły, podporządkowany jest całkowicie władzy szkolnej danego zakładu. Kierownik pedagogiczny jest stale obecny na wszystkich zajęciach hufca i o ile jest oficerem rezerwy, prowadzi wykłady i ćwiczenia praktyczne, niezastrzeżone dla siebie przez oficera, komendanta hufca.

Kierownikowi pedagogicznemu hufca, o ile jest oficerem rezerwy, przysługuje prawo występowania w mundurze wojskowym podczas ćwiczeń i występów publicznych hufca.

Kierownik pedagogiczny hufca otrzymuje za kierownictwo hufcem szkolnym wynagrodzenie za cztery godziny, płatne, jako godziny nadliczbowe w wymiarze nieprzekraczającym 125% etatu, w myśl postanowień art. 36 ustawy z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, z 1923 r., poz. 924), przyczem wynagrodzenie za godziny nadliczbowe w wymiarze ponad 125% ilości godzin należy płacić według norm, określonych rozporządzeniem z dnia 13 listopada 1929 r. Nr. II. 28633/29. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 13, poz. 182). O ile jednak nauczyciel nie jest zatrudniony w pełnym wymiarze godzin nauczania, godziny za kierownictwo hufcem szkolnym mogą być wliczane do etatu.

7. Ćwiczenia w hufcach szkolnych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich oraz szkół zawodowych, prowadzi w zasadzie oficer, wyznaczony przez właściwe władze wojskowe, z reguły Komendant powiatowy p. w., który jest wyłącznie odpowiedzialny za wyszkolenie p. w. hufca szkolnego. Nauczyciel, kierownik pedagogiczny hufca, o ile prowadzi pewne działy p. w., jako oficer (podchorąży) rezerwy, w zakresie wyszkolenia p. w. podporządkowany jest komendantowi powiatowemu p. w.

O ile oficer, komendant powiatowy p. w. (oficer wyznaczony przez właściwe władze wojskowe, t. j. dowódcę pułku), nie może osobiście stale prowadzić przysposobienia wojskowego w danej szkole, a nauczyciela oficera rezerwy — w danej szkole niema, obowiązany jest przedstawić dyrekcji szkoły odpowiedniego kandydata na intruktora, komendanta hufca. Kandydatem tym może być osoba, posiadająca cenzus wiedzy i praktyki wojskowej, oficer rezerwy, nauczyciel innej szkoły, lub nawet osoba, niezwiązana zawodowo ze szkolnictwem. W tym wypadku dyrekcja szkoły, po zasięgnięciu opinji rady pedagogicznej, przedstawia Kuratorjum Okręgu Szkolnego wniosek o mianowanie wskazanego przez Komendanta obw., względnie powiatowego p. w. kandydata instruktorem hufca szkolnego w danej szkole.

Przydzielani do hufców w charakterze instruktorów podoficerowie mogą prowadzić pewne działy wyszkolenia technicznego p. w. tylko pod nadzorem odnośnego oficera p. w. lub kierownika pedagogicznego hufca.

Oficerowie p. w. (komendanci powiatowi) i podoficerowie p. w. stosują się do wewnętrznego porządku i organizacji szkoły.

8. Dyrekcje szkół zapraszają na posiedzenia Rady Pedagogicznej Komendantów powiatowych p. w. (komendantów hufców szkolnych), ilekroć na porządku dziennym są sprawy wychowawcze, związane z zagadnieniem wychowania obywatelskiego, wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego. Komendant powiatowy (komendant hufca szkolnego) bierze udział w posiedzeniach Rady Pedagogicznej na prawach równorzędnych z innymi nauczycielami szkoły, przyczem obowiązuje go tajemnica obrad Rady Pedagogicznej pod rygorami służbowemi.

Kierownik pedagogiczny hufca zdaje z końcem każdego półrocza na posiedzeniu Rady Pedagogicznej sprawę z prac i stanu hufca. Sprawy hufca i przysposobienia wojskowego winny być przez Radę Pedagogiczną i w miarę możności

omawiane w obecności oficera p. w. (komendanta powiatowego p. w.).

9. Program przysposobienia wojskowego w szkołach obejmuje:
a) musztrę, walkę na bagnety i walkę granatami;
b) wyszkolenie strzeleckie z nauką o broni;
c) naukę terenu ze służbą polową, szkołą walki, obroną przeciwgazową i przeciwlotniczą;
d) naukę służby.

Poza tem elementy przysposobienia wojskowego mieszczą się w normalnych programach niektórych przedmiotów nauczania, jak ćwiczenia cielesne, fizyka, chemja, geografja. Wykonanie tych elementów programów, podlega nadzorowi tych organów nadzorczych władz szkolnych, które kontrolują wykonanie całego programu wychowania i nauczania w szkołach.

10. Wychowanie fizyczne, które w ogólnych programach przysposobienia wojskowego zajmuje naczelne miejsce, objęte jest całkowicie programami szkolnemi, a zatem prowadzone jest w szkołach średnich ogólnokształcących, seminarjach nauczycielskich i średnich szkołach zawodowych, przez nauczycieli ćwiczeń cielesnych w normalnych lekcjach ćwiczeń cielesnych oraz obowiązkowych godzinach popołudniowych gier i zabaw.

Okresowe próby sprawności fizycznej, według obowiązujących przepisów przeprowadzają nauczyciele ćwiczeń cielesnych.

W związku z programem przysposobienia wojskowego nauczyciele ćwiczeń cielesnych obowiązani są uwzględniać w ćwiczeniach gimnastycznych musztrę zwartą (bez broni) i ćwiczenia przygotowawcze i wstępne do grenadjerki i szermierki.

11. Program właściwego przysposobienia wojskowego jest dwuletni i dzieli się na program stopnia pierwszego i drugiego.

W niektórych szkołach, zwłaszcza zawodowych, może być zorganizowane również przysposobienie wojskowe specjalne.

Warunkiem ukończenia i uzyskania świadectwa stopnia II p. w. jest odbycie przez ucznia 2—3 tygodniowego kursu wyszkolenia polowego w obozach letnich przysposobienia wojskowego.

Szczegółowy program p. w. w hufcach szkolnych ustala Ministerstwo Spraw Wojskowych (Państw. Urząd Wych. Fiz. i Przysp. Wojsk.) w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Obowiązujący na dany rok szkolny program p. w. hufców szkolnych oraz wszelkie zarządzenia, dotyczące hufców, otrzymują dyrekcje szkół w drodze urzędowej za pośrednictwem Kuratorjów Okręgów Szkolnych.

12. W szkołach średnich ogólnokształcących, seminarjach nauczycielskich i średnich szkołach zawodowych przeznaczać należy na zajęcia p. w. po dwie godziny tygodniowo przez cały rok szkolny, ponadto zaś w ciągu roku szkolnego, 2 dni na całodzienne ćwiczenia i gry polowe, połączone z wycieczkami krajoznawczemi, w dnie o znośnych warunkach atmosferycznych, z końcem zaś roku szkolnego, w miesiącach maju lub czerwcu 3 dni na jednorazowe ćwiczenia z biwakowaniem, wyłącznie jednak w czasie trwania egzaminów maturalnych. Wyboru dni na ten cel dokonywa dyrekcja szkoły na wniosek wspólny kierownika pedagogicznego hufca i oficera p. w. Zwolnienie z nauki szkolnej w tych dniach dotyczyć ma tylko tych klas, których uczniowie należą do hufca szkolnego. Zużywanie na p. w. większej ilości czasu od wyżej ustalonego jest niedopuszczalne.

Zajęcia p. w. hufców szkolnych winny odbywać się z reguły w godzinach popołudniowych, w tych szkołach, w których warunki na to pozwalają — a więc tam, gdzie jest mało dojeżdżających uczniów, zwłaszcza w seminarjach, gdzie należący do hufców szkolnych w przeważnej liczbie mieszkają w internatach i t. p.

O ile zajęcia p. w. odbywają się popołudniu, należy uczniom zmniejszyć w odpowiednim wymiarze materjał zadany na dzień następny.

O ile warunki miejscowe nie pozwalają na prowadzenie przysposobienia wojskowego w godzinach popołudniowych, należy przeznaczyć raz w tygodniu w normalnym planie godzin lekcyjnych łącznie dwie godziny dla hufca w klasach, w których p. w. jest obowiązkowe. W tym wypadku w szkołach średnich ogólnokształcących w dniu zajęć p. w. plan godzin szkolnych obejmuje 6 godzin lekcyj, przyczem 1 godzinę ćwiczeń cielesnych (z 3 obowiązujących) w tygodniu przeznaczyć należy na ćwiczenia hufca.

W szkołach dokształcających na zajęcia p. w. przeznaczyć należy z reguły dwie godziny (w wypadku trudności lokalnych wyjątkowo jedną godzinę) tygodniowo, dodając je do godzin lekcyjnych, wybór zaś czasu przeznaczonego na zajęcia p. w. tak ustalić, aby uzyskać — a jednak nie przekroczyć granic ustawowo zabezpieczonego zwolnienia z 6 godzin pracy na rzecz szkoły. Nadto należy przeznaczać na zajęcia p. w. jedno przedpołudnie w miesiącu, po nabożeństwach w dniach świątecznych. Zajęcia te należy wprowadzić do obowiązującego planu szkolnego. Niewykorzystanych przedpołudni w szkołach dokształcających nie można łączyć w terminach późniejszych.

13. Warunkiem ukończenia stopnia II p. w. w hufcach szkolnych jest odbycie przez uczniów 2—3 tygodniowego obozu uzupełniającego w okresie wakacyjnym. Organizacją obozów letnich zajmuje się w ścisłym porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Ministerstwo Spraw Wojskowych (Państw. Urząd Wych. Fiz. i Przysp. Wojsk.), oraz podległe władze wojskowe, które troszczą się tak o zaopatrzenie materjalne, jak również o potrzebny personel kierowniczy i instruktorski.

Młodzież szkolna podlega w obozach przepisom i regulaminom wojskowym, korzysta

z bezpłatnych przejazdów do i z obozów, wyżywienia w czasie pobytu w obozie i innych świadczeń władz przysposobienia wojskowego.

Do każdego obozu właściwe Kuratorja Okręgów Szkolnych delegują w charakterze kierowników wychowania fizycznego nauczycieli ćwiczeń cielesnych z pośród kierowników pedagogicznych hufców, których zadaniem jest również sprawowanie opieki i nadzoru pedagogicznego nad młodzieżą.

Listę uczniów, wysyłanych do obozów letnich, ustalają dyrekcje szkół w porozumieniu z komendantami powiatowemi p. w. Uwzględnia się przytem nietylko stan zdrowia i stopień wyszkolenia, lecz także zachowanie się i postępy ucznia w szkole. Wydalenie z obozu na skutek nieodpowiedniego zachowania się nastąpić może za zgodą nauczyciela-wychowawcy. Wydalenie to pociąga za sobą zwrot kosztów przejazdu i utrzymania w obozie. O wypadku wydalenia ucznia z obozu władze obozowe zawiadamiają odnośną dyrekcję szkoły.

14. Uczniowie, należący do hufca szkolnego, otrzymują na podstawie przerobionych ćwiczeń i odbytych egzaminów od właściwych władz p. w. świadectwa ukończenia stopnia I, względnie II p. w., ewent. także, świadectwo ukończenia kursu p. w. specjalnego. Świadectwa te dają uczniom uprawnienia do korzystania w wojsku z ulg i przywilejów, określonych w specjalnem rozporządzeniu Ministra Spraw Wojskowych. Ocen z p. w. na świadectwach szkolnych wystawiać nie należy.

15. Uczniowie klas (kursów) tworzący hufiec szkolny p. w., powinni w miarę możności zaopatrzyć się w przepisowe mundury p. w. (jako nakrycie głowy obowiązuje czapka szkolna odnośnego zakładu naukowego.)

16. Broni i sprzętu do wyszkolenia hufca dostarczają władze wojskowe.

17. Dyrekcje szkół i grono nauczycielskie obowiązane są stale opiekować się pracą i potrzebami hufca, przyczyniać się do propagowania idei p. w. i wychowania państwowo-obywatelskiego na terenie opiek rodzicielskich, oraz do organizowania przez nie pomocy materjalnej hufcom przez zakup umundurowania, udzielanie zasiłków pieniężnych na obozy letnie i t. p.

18. Szkoły i hufce szkolne biorą udział w świętach w. f. i p. w. na zasadach, określonych okólnikiem Ministra W. R. i O. P. z dnia 1. czerwca 1929 r. Nr. I. WF. 3484/29 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1929, Nr. 6, poz. 87). Program pokazów i zawodów szkolnych w dziedzinie w. f. ułożony przez szkołę, obejmuje również i uczniów należących do hufca.

19. Kontrolę nad porządkiem wewnętrznym w hufcach szkolnych sprawują władze szkolne, do nich też należy wymierzanie kar dyscyplinarnych za sprawowanie się uczniów w hufcach.

Władze wojskowe przysposobienia wojskowego mają wgląd w tok wyszkolenia wojskowego przez właściwych komendantów i inspektorów wyszkolenia. Wizytacje delegatów wojskowych mogą się odbywać tylko za uprzedniem zgłoszeniem się u dyrektorów szkół.

Kontrolę nad obozami i kursami specjalnemi sprawują właściwe DOK. Prawo zwiedzania i kontroli wychowawczej mają również delegaci Ministerstwa W. R. i O. P. oraz Kuratorjów Okręgów Szkolnych.

20. Organizację hufców szkolnych żeńskich reguluje okólnik Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 11 maja 1928 r. Nr. O. Hfiz. 476/28. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 13, z 1928 r. poz. 213). W szkołach koedukacyjnych czas przeznaczony na przysposobienie wojskowe hufców męskich, może być przez uczennice wykorzystany na wychowanie fizyczne, przysposobienie wojskowe i wycieczki.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) **Sł. Czerwiński.**

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych:
(—) **Daniel Konarzewski,** generał.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. I. 68/23.
Dot.: zarządzenie w sprawie
p. w. w szkołach średnich.

Wszystkim Dyrekcjom szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i zawodowych
w Województwie Śląskiem.

do wiadomości i stosowania.

Z zarządzeniem powyższym powinni być zaznajomieni przedewszystkiem kierownicy pedag. hufców szkolnych. Urząd Wojewódzki Śląski przypomina ponadto okólnik Min. W. R. i O. P. z dnia 5. VI. br. Nr. B. P. 196/34.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr. Gaier,**
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

148.

WOJEWODA ŚLĄSKI.
Nr. O. P. III-143/12. Katowice, dn. 3. VIII. 1934.

Do
Inspektoratu Szkolnego
w Bielsku.

W sprawie organizacji publicznych szkół powsz. w obwodzie szkolnym bielskim.

Na podstawie § 7 rozp. Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21. XI. 1933. Nr. I-Pr-4053, dotyczącego Statutu publicznych szkół powszechnych (Gazeta Urz. Woj. Śl. Dział Administracji Szkolnej Nr. 18/6 z 1. VI. 1934 r. poz. 68) zarządzam z dniem 16. sierpnia b. r. podział 8-klasowej publicznej szkoły po-

wszechnej w Bielsku na dwie oddzielne 8-klasowe jednostki szkolne.

W związku z tem Wydział Oświecenia Publicznego reguluje równocześnie we własnym zakresie przydział etatów dla szkół powszechnych i ochronek tamt. obwodu szkolnego na rok szkolny 1934/35 z tem, że dotychczasowa globalna suma etatów nauczycielskich Województwa Śląskiego pod żadnym warunkiem nie może być przekroczona.

Zechce Inspektorat Szkolny zająć się bezzwłocznie w porozumieniu z interesowaną Radą Szkolną Miejscową szczegółowym przydziałem izb szkolnych i inwentarza ruchomego oraz w porozumieniu z właściwym wizytatorem przystąpić do uporządkowania zmian personalnych, wynikających z niniejszego zarządzenia.

Odpisy zarządzeń wydawanych w sprawach, związanych z reorganizacją publicznych szkół powszechnych, należy przedkładać Wydziałowi Oświecenia Publicznego.

(—) **Dr. Grażyński.**
Wojewoda:

149.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.
Warszawa.

OKÓLNIK Nr. 155
z dnia 24 października 1934 r. Nr. BP-2616/34
w sprawie państwowej pomocy lekarskiej.

Na zapytanie jednego z Kuratorjów, czy dzieci emerytowanych funkcjonarjuszów państwowych mają prawo do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej — Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości wyjaśnienie Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 28. IX. 1934 Nr. Zn. 30/c/324/3, które brzmi jak następuje: „w myśl ogólnych zasad prawa cywilnego, nakładającego obowiązki utrzymania dzieci na ojca i zgodnie z przepisami § 1 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28. I. 1934 o państwowej pomocy lekarskiej (Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 81) dzieci emerytów nie mają prawa do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej i to niezależnie od tego, czy żona emeryta jest funkcjonarjuszką państwową lub też nią nie jest.

Dyrektor Biura Personalnego
(—) **Jan T. Lipka.**

150.

WOJEWODA ŚLĄSKI
Nr. O. P. I. 28/44. Katowice, dn. 7. listop. 1934 r.

OKÓLNIK Nr. 15
o nadzorze władz szkolnych nad nauczaniem religji.

Celem usunięcia wszelkich wątpliwości, oraz definitywnego unormowania pewnych zagadnień z dziedziny nadzoru władz szkolnych nad nauczaniem religji, zarządzam co następuje:

1) W sprawie zwalniania dzieci od nauki szkolnej w związku z kanoniczną wizytacją parafji przez ordynarjusza diecezji lub jego sufragana:

Dzieci winny gremjalnie wziąć udział w odprawionem z okazji wizytacji nabożeństwie, poczem wracają do szkoły dla kontynuowania nauki; po nabożeństwie w kościele zostają tylko te dzieci, które przystępują do św. Sakramentu Bierzmowania.

2) W sprawie egzaminowania dzieci w kościele:

Na życzenie biskupa lub jego sufragana szkoła po nabożeństwie zostaje w kościele, bądź w terminie oznaczonym przez program przybywa do kościoła celem sprawdzenia wiadomości z nauki religji; sprawdzenia dokonują nauczyciele religji.

3) W sprawie konferencyj nauczycielskich, zwoływanych przez władze kościelne:

Konferencje w sprawach nauczania religji, zwoływane w czasie wizytacji kanonicznej przez ordynarjusza diecezji lub jego sufragana odbywają się na zasadzie programu uzgodnionego zawczasu z władzami szkolnemi i przy współudziale ich przedstawiciela.

4) W sprawie wizytowania nauki religji:

Biskup diecezjalny wykonuje przysługujące mu prawo wizytacji nadzoru nad nauczaniem religji bądź osobiście lub przez wyznaczonych przez siebie odpowiednich kapłanów (wizytatorów nauki religji), których nazwiska są podawane do wiadomości władz szkolnych.

Wizytatorowie, inspektorowie szkolni, oraz kierownicy szkół średnich wszelkiego typu mają prawo wizytowania nauki religji katolickiej, nie mogą jednak egzaminować uczniów i winni ograniczyć się do uwag pedagogiczno-dydaktycznych.

Duchownego nauczyciela religji katolickiej w szkołach powszechnych może wizytować tylko inspektor szkolny lub wyższe władze szkolne. Natomiast kierownicy szkół powszechnych mogą tylko być obecni na nauce religji, prowadzonej przez duchownych, bez prawa czynienia jakichkolwiek uwag. (Rozp. Ministra W. R. i O. P. z dnia 9 grudnia 1926 r. o nauce szkolnej religji katolickiej Dz. U. R. P. Nr. 1 poz. 9 ex 1927 r.).

Równocześnie przypominam, że rozporządzeniem z dnia 17 kwietnia 1926 r. Ministerstwo W. R. i O. P., zarządziło, aby ci z pośród wizytatorów, inspektorów szkolnych, oraz dyrektorów i kierowników szkół średnich wszelkiego typu, którzy nie są religji katolickiej, nie wizytowali wcale religji katolickiej.

Również kierownicy szkół powszechnych, o ile nie są religji katolickiej, winni zaniechać całkowicie hospitowania nauki tej religji.

5) W sprawie nauki przygotowawczej do św. Sakramentów:

Nauka przygotowawcza do św. Sakramentów winna być udzielana w ten sposób, by z jej powodu w niczem nie został zamącony normalny tok zajęć szkolnych, a więc winna się odbywać bądź w godzinach rannych przed rozpoczęciem

nauki szkolnej, bądź popołudniowych po jej zakończeniu. Tylko w wypadkach wyjątkowych inspektor szkolny może zezwolić na częściowe zwolnienie dzieci od zajęć szkolnych.

6) **W sprawie dni wolnych od nauki ze względu na uroczystości kościelne:**

Częściowo wolne od zajęć szkolnych są dni, w których młodzież przystępuje gremjalnie do Sakramentów świętych. Z tego powodu nie można jednak uwalniać młodzieży od nauki częściej, niż trzy razy w roku. W dniach tych należy uwolnić uczniów tych oddziałów, które do św. Sakramentów przystępują, od zajęć szkolnych przez jedno popołudnie (od godz. 12 w poł.) celem odbycia spowiedzi i przez następujące przedpołudnie, celem przystąpienia do Komunji świętej.

W szkołach, w których odbywają się osobne rekolekcje dla młodzieży szkolnej, młodzież może być zwolniona od nauki szkolnej w porozumieniu z miejscowym prefektem względnie duszpasterzem na trzy dni, w ciągu których młodzież wysłucha rekolekcyj i przystąpi do Sakramentów. W szkołach tych jednak osobne uwalnianie młodzieży od nauki dla przystąpienia do św. Sakramentów ograniczyć się musi poza okresem rekolekcyjnym do dwóch wypadków w roku.

Prócz wyżej wymienionych dni wolnych od nauki szkolnej mogą być dodatkowo w całości lub części wolne od zajęć szkolnych w ciągu roku w sumie najwyżej trzy dni, z powodu n. p. uroczystości parafjalnych diecezjalnych, patrona młodzieży szkolnej i t. p. O wyborze tych dni decydują w szkołach średnich wszelkiego typu dyrektorzy, w szkołach powszechnych inspektor szkolny.

Przy wykonywaniu powyższego zarządzenia należy pamiętać o tem, że uczucia religijne ludności tutejszej są bardzo głębokie i że w związku z tem, elementy religijne powinny być jak najtroskliwiej wyzyskane w całokształcie naszego systemu wychowawczego w szkole.

(—) **Dr. Grażyński.**
Wojewoda Śląski.

151.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr. O. P. II-106/104. Katowice, dn. 25. X. 1934.

Do
Inspektorów Szkolnych
w Województwie Śląskiem.

W sprawie nauki religji w szkołach powszechnych.

W związku z zarządzeniem z 13. września 1934 r. Nr. II-116-124 Urząd Wojewódzki Śląski, Wydział Oświecenia Publicznego opierając się na okólniku Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 4. X. 1934 r. Nr. B. P. 24394-34 oznajmia, że nie sprzeciwia się, by jak dotąd, tak i nadal, umożliwić duszpasterzom, uczącym religji, odrabianie opuszczonych z należycie usprawiedliwionych powodów godzin nauki religji w szkole, jednak bez uszczerbku czasu przeznaczonego na inne przedmioty nauczania oraz bez naruszenia normalnego toku zajęć szkolnych i zatwierdzonego rozkładu lekcyj.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński,**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

152.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Zdrowia Publiczn.
Nr. Z. o. 1/PL. Katowice, dn. 8. X. 1934 r.

W sprawie państwowej pomocy lekarskiej.

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem, prokuratorów, oficerów i szeregowych policji Województwa Śląskiego i straży granicznej, członków ich rodzin oraz emerytów (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 81) oraz zgodnie z instrukcją Ministerstwa Opieki Społecznej Nr. Zn. 30/a/681 z dnia 27 lipca 1934 r. zarządza się co następuje:

Do § 1 powyższego rozporządzenia:

Dowodami, stwierdzającemi uprawnienia do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej są:

1) dla funkcjonarjuszów państwowych, pozostających w służbie czynnej — legitymacja urzędnicza lub zaświadczenie, wydane przez władzę służbową,

2) dla emerytowanych funkcjonarjuszów państwowych — dekret emerytalny z poświadczeniem na nim omawianego uprawnienia przez wojewódzką władzę administracji ogólnej tego terenu, na którym emeryt zamieszkuje,

3) dla członków rodziny funkcjonarjusza państwowego — zaświadczenie władzy służbowej danego funkcjonarjusza; zaświadczenie to wydaje władza służbowa na podstawie:

a) dla żony metryki ślubu,
b) dla dzieci ślubnych, uprawnionych i pasierbów do lat 18 — metryki urodzenia,
c) dla dzieci ślubnych, uprawnionych i pasierbów od lat 18 do 24 — gdy uczęszczają do szkoły publicznej — poza metryką urodzenia zaświadczenia szkolnego; gdy zaś z powodu ułomności fizycznej, umysłowej, lub nieuleczalnej choroby nie mogą zarabiać na swoje utrzymanie — odpowiedniego zaświadczenia lekarza powiatowego,
d) dla męża trwale niezdolnego do pracy zarobkowej — stwierdzenie tego stanu przez lekarza powiatowego.

Niepobieranie przez pozostającego na służbie funkcjonarjusza państwowego (np. aplikanta sądowego, praktykanta itd.) wynagrodzenia ze Skarbu Państwa, nie pozbawia go i członków

jego rodziny, prawa korzystania z państwowej pomocy lekarskiej.

W razie wątpliwości, powstałych przy przyznawaniu pomocy lekarskiej członkom rodzin, należy kierować się wytycznemi, podanemi w okólniku Nr. 187 Ministerstwa Spraw Wewn. z dnia 4 listopada 1927 r. Nr. OB. 3668 o dodatku ekonomicznym (Zb. Zarz. M. S. W. str. 152). Członkowie rodziny funkcjonarjusza państwowego nie są uprawnieni do korzystania z ulgowych kąpieli i zabiegów balneoterapeutycznych w państwowych zakładach zdrojowych.

Do § 3.

Lekarze umówieni będą wydawać w razie potrzeby bezpłatnie zaświadczenia (n. p. w przypadku, gdy funkcjonarjusz z powodu choroby powinien być zwolniony od zajęć służbowych, gdy on lub członek jego rodziny potrzebuje leczenia specjalnego itp.); zaświadczenia o zwolnieniu od pracy mogą być wystawiane na okres czasu do dni 5 z prawem wystawiania nowych, każde z terminem nie dłuższym, niż 5.

Do § 4:

Wydawanie kart porad dokonywują w poszczególnych urzędach upoważnieni do tego przez swą władzę służbową urzędnicy, którzy są odpowiedzialni za konsekwencje, jakie mogą wyniknąć w związku z niewłaściwem wydaniem karty porady, i dlatego winni oni każdorazowo sprawdzić, czy danej osobie przysługuje prawo do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej oraz dokładnie wypełniać karty porady (porównaj objaśnienie do § 1).

Urzędnicy, upoważnieni do wydawania kart porady, powinni prowadzić spis lekarzy ze wskazaniem ich adresów i godzin przyjęć.

Funkcjonarjusz państwowy, jeżeli bierze kartę porady dla członka swej rodziny, powinien podpisać oświadczenie na odcinku karty, pozostającym w urzędzie, że dana osoba nie podlega ubezpieczeniu na wypadek choroby w ubezpieczalni społecznej, względnie w kasach chorych i nie ma prawa do korzystania z pomocy lekarskiej na koszt Skarbu Państwa na innej podstawie.

Takie samo oświadczenie powinien podpisać emeryt, gdy bierze kartę porady dla siebie.

Do § 8:

Za leczenie w szpitalu publicznym lub w zakładzie leczniczym, uznanym Skarb Państwa poza 75% dziennej taksy szpitalnej żadnych innych kosztów nie zwraca.

Udzielania zapomóg z kredytów państwowej pomocy lekarskiej na leczenie rozporządzenie Rady Ministrów nie przewiduje.

Do § 9:

Przyjmowanie funkcjonarjuszów państwowych i uprawnionych członków ich rodzin na leczenie na koszt państwowej pomocy lekarskiej do szpitali publicznych lub zakładów leczniczych, uznanych może odbywać się na podstawie kart skierowania.

Przed udaniem się chorego do zakładu, wskazanego na karcie skierowania, należy porozumieć się z zarządem tego zakładu co do wolnego miejsca i warunków przyjęcia. Państwowa pomoc lekarska nie odpowiada za nieprzyjęcie chorego przez wymieniony zakład z powodu niezarezerwowania sobie w nim przez chorego miejsca.

O ile zgłoszenie o wydanie karty skierowania zostało dokonane już w czasie pobytu chorego w zakładzie leczniczym, lekarz powiatowy może wydać taką kartę po stwierdzeniu konieczności leczenia szpitalnego z terminem ważności jej od dnia otrzymania zgłoszenia o wydanie karty skierowania i leczenie będzie mogło się odbywać na zasadach ogólnych od tej daty.

W przypadku nagłego zachorowania (§ 9 ust. 2) żądanie wydania karty skierowania winno być zgłoszone u lekarza powiatowego najpóźniej w ciągu 7-miu dni od dnia umieszczenia w zakładzie leczniczym; gdyby lekarz powiatowy wydał kartę skierowania z opóźnieniem, będzie ona mogła być wydana z datą ważności od dnia umieszczenia w zakładzie leczniczym, o ile zgłoszenie nastąpiło w terminie 7-dniowym, w razie przeciwnym — leczenie będzie mogło się odbywać na koszt państwowej pomocy lekarskiej od daty zgłoszenia u lekarza powiatowego o wydanie karty skierowania.

Do § 10:

Przedłużenie czasu leczenia szpitalnego poza okres, wskazany na karcie skierowania, może być udzielone jedynie przez urząd, lekarza powiatowego, który ją wydał, na zasadzie zaświadczenia zakładu o konieczności dalszego pobytu chorego w zakładzie i po sprawdzeniu, że danej osobie przysługuje jeszcze prawo dalszego leczenia szpitalnego na koszt państwowej pomocy lekarskiej w ramach postanowień § 10 rozporządzenia Rady Ministrów.

Do § 12:

Funkcje lekarza powiatowego, wskazane w § 12 rozporządzenia Rady Ministrów, w państwowych zakładach zdrojowych pełni lekarz zdrojowy tego zakładu.

Rozporządzenie nie przewiduje ulg kąpielowych na koszt Skarbu Państwa w zakładach zdrojowych niepaństwowych.

Do § 18:

Za leczenie, które zostało przeprowadzone poza granicami Państwa Polskiego, Skarb Państwa nie zwraca żadnych kosztów.

Z dniem ogłoszenia niniejszego zarządzenia tracą moc obowiązującą okólnik tutejszy Nr. 15 z dnia 13 sierpnia 1932 r. L. ZP. 4080/90-PL. i wszystkie zarządzenia w sprawach, unormowanych niniejszem zarządzeniem.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Sęczyk,**
Naczelnik Wydziału.

153.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr. O. P. I-61/2. Katowice, dn. 22. X. 1934 r.

W sprawie opieki lekarskiej przy organizowaniu zawodów oraz prób o P. O. S.

Urząd Wojewódzki Śląski — WydziałOśw. Publicznego zawiadamia, iż w związku z organizowaniem prób o P. O. S. w szkołach należy zwrócić szczególną uwagę na badania lekarskie młodzieży startującej do prób i zawodów. Dyrekcje i Kierownictwa szkół powinny bezwzględnie przestrzegać zasady niedopuszczania młodzieży do prób i zawodów bez poprzedniego badania lekarskiego i świadectwa, stwierdzającego dobry stan zdrowia uczestnika próby P. O. S., czy zawodów.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr. Mieczysław Gajer,**
p. o. Kierownika Oddziału I Ogólnego
Referendarz.

154.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr. O. P. I. 63/11.
Katowice, dnia 10 października 1934 r.

Pismo okólne.

Użytkowanie funduszu na gry i zabawy ruchowe.

Do
Wszystkich Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych.
w **Województwie Śląskiem.**

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego zawiadamia, iż wobec coraz częstszych wypadków użytkowania przez poszczególne Dyrekcje funduszu przeznaczonego na gry i zabawy, na inne cele, przypomina wszystkim Dyrekcjom, że w sprawach użytkowania powyższego funduszu należy się ściśle stosować do istniejących zarządzeń Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. 1934 r. Nr. 7, poz. 65 i Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. 1926 r. Nr. 6, poz. 46), określających dokładnie sposób użytkowania funduszu na gry i zabawy ruchowe.

Użytkowanie wspomnianego funduszu na cele nie mające żadnego związku z grami, sportami i zabawami ruchowemi, jest niedopuszczalne.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński,**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

155.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr. O. P. I-61/19. Katowice, dnia 26. X. 1934.

Do
Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i zakładów kształcenia nauczycieli
w Województwie Śląskiem.

W sprawie zwolnienia nauczycieli wychowania fizycznego od pełnienia dyżurów.

Urząd Wojewódzki Śląski — WydziałOśw. Publicznego zarządza, że nauczycieli wychowania fizycznego zwalniać należy w szkołach średnich ogólnokształcących, zawodowych oraz w zakładach kształcenia nauczycieli od pełnienia wszelkiego rodzaju dyżurów wśródlekcyjnych.

Zarządzenie to znajduje swe uzasadnienie w fakcie, że nauczyciele wychowania fizycznego obowiązani są przed rozpoczęciem zajęć do przebierania się w specjalne kostjumy ćwiczebne oraz do nadzorowania młodzieży przez cały czas jej pobytu w sali gimnastycznej, na boisku, podwórzu, względnie szatni.

Pozatem na nauczycielach wychowania fizycznego, zawiadujących zbiorami spoczywa obowiązek zajmowania się wydawaniem i przyjmowaniem sprzętu ćwiczebnego.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński,**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego

156.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publicznego
Nr. O. P. I-1/a/37. Katowice, dn. 26. X. 1934.

W sprawie uroczystości z okazji imienin Marszałka Polski.

Wobec podnoszonych wątpliwości, czy uroczystości z okazji imienin Marszałka Polski mają charakter uroczystości państwowych, Urząd Wojewódzki — Wydział Oświecenia Publicznego zwraca uwagę na orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 1934 r. Nr. 2. K. 880/33, wydane w związku z art. 18 prawa o wykroczeniach (okazanie niechęci lub lekceważenia dla państwa). W myśl powyższego orzeczenia uroczystości z okazji imienin Marszałka Polski mają charakter i są uroczystościami państwowemi, zaczem działanie, będące wyrazem ich zlekceważenia, jest demonstracją niechęci i lekceważenia w stosunku do państwa.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr. Mieczysław Gajer**
p. o. Kierownika Oddziału I Ogólnego.
Referendarz.

157.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr. O. P. III. 153/j/4. Katowice, dn. 29. X. 1934.

W sprawie mianowania Komisji Egzaminacyjnej dla eksternów przy Państwowym Wyższym Kursie Nauczycielskim w Mysłowicach.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego pismem z dnia 30 września br. Nr. II. P-7324/34 zamianowało przewodniczącym Komisji Egzaminacyjnej dla eksternów przy Wyższym Kursie Nauczycielskim w Mysłowicach na czas od roku szkoln. 1934/35 do 1936/37 p. **Pawła Pszczółkę,** Okręgowego wizytatora szkół, zastępcą przewodniczącego — p. **Stefana Chciuka,** dyrektora państwowego seminarjum nauczycielskiego w Mysłowicach.

Równocześnie Ministerstwo w myśl § 29 Regulaminu Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1928, Nr. 9, poz. 154) uzupełnia Komisję Egzaminacyjną, przewidzianą w § 11 powołanego Statutu Wyższych Kursów Nauczycielskich, mianując dodatkowo członkami Komisji na tenże okres trzyletni, osoby według poniższego spisu:

Dr. Mieczysława Miterzanka, prof. gimnazjum miejskiego w Katowicach — do języka i literatury polskiej oraz nauki o Polsce współcz.,

Dr. Piotr Stolingwa, nauczyciel gimnazjum państwowego w Katowicach — do języka francuskiego,

Dr. Stefanja Mazurkówna, prof. gimnazjum miejskiego w Chorzowie — do języka niemieckiego,

Dr. Franciszek Lenczowski, prof. gimnazjum państwowego w Chorzowie — do historji Polskiej i powszechnej,

Dr. Jan Moniak, prof. gimnazjum matem.-przyrodniczego w Chorzowie — do geografji,

Jan Wałach, prof. państwowego gimnazjum im. Osuchowskiego w Cieszynie — do przyrodoznawstwa,

Antoni Wakulicz, prof. gimnazjum państw. w Pszczynie — do matematyki,

Władysław Skrzyniarz, prof. państwowego gimnazjum matem.-przyrodniczego w Chorzowie — do fizyki,

Inż. **Stefan Kozłowski,** prof. gimn. matem.-przyrodniczego w Chorzowie — do chemji,

Jan Chudziński, nauczyciel gimn. państw. w Katowicach — do robót ręcznych,

Paweł Steller, prof. Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych w Katowicach — do rysunków,

Leopold Janicki, nauczyciel szkoły powsz. XV. w Katowicach — do śpiewu,

Stefan Kisieliński, okręg. instr. wychowania fizycznego w Katowicach — do wychowania fizycznego,

Ewa Górniakówna, nauczycielka szkoły powszechnej XIV. w Katowicach — do gospodarstwa domowego,

Stanisława Budzówna, nauczycielka seminarjum nauczycielskiego w Nowej Wsi — do kobiecych robót ręcznych,

Józef Syska, dyrektor seminarjum nauczycielskiego w Tarnowskich Górach — do nauk pedagogicznych.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński,**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

158.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr. O. P. III-145/531. Katowice, dn. 29. X. 1934.

ORGANIZACJA SZKÓŁ.

Urząd Wojewódzki — Wydział Oświecenia Publicznego udzielił Prywatnej Szkole Powszechnej S. S. Urszulanek w Rybniku prawa publiczności na rok szkolny 1934/35 (Nr. O. P. III-145/531).

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński,**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

159.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publicznego.
Nr. O. P. II-105/8.
Katowice, dnia 15 października 1934 r.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego ogłasza niniejszem konkurs na stanowisko

kierownika 5-klasowej publicznej szkoły powszechnej **w Radlinie** w powiecie rybnickim (mieszk. służb.).

Podania należycie poparte dokumentami należy wnosić drogą służbową do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydziału Oświecenia Publicznego w terminie 4-tygodniowym od daty niniejszego numeru Gazety Urzędowej Województwa Śląskiego.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński,**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

160.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.
Nr. O. P. I-1/83.
Katowice, dnia 6 listopada 1934 r.

W sprawie wycieczki uczniów obywateli austrjackich do Austrji.

W czasie od 27 grudnia 1934 r. do 15 stycznia 1935 r. zostanie urządzona przez austrjacki „Front Ojczysty" wycieczka do Austrji dla młodzieży austrjackiej kształcącej się poza granicami Austrji.

Podając powyższe do wiadomości, Urząd Wojewódzki, Wydział Oświecenia Publicznego zawiadamia, że Ministerstwo Wyznań Religijnych i Ośw. Publ. zezwala na udział w tej wycieczce młodzieży austrjackiej, uczęszczającej do szkół średnich w Polsce, przedłużając jednocze-

śnie ferje zimowe dla biorących udział w tej wycieczce do dnia 17 stycznia 1935 r. włącznie.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr. Gajer,**
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

161.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr. O. P. I-1/4. Katowice, dnia 6. listop. 1934.

W sprawie składek w szkołach żydowskich.

W związku z pismem z 27. stycznia b. r. Nr. O. P. I-1/4, w sprawie zbiórek pieniężnych wśród młodzieży szkolnej, ogłoszonem w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego — Dział Administracji Szkolnej z 23 kwietnia 1934 r. Nr. 13/4, poz. 43 Urząd Wojewódzki — Wydział Oświecenia Publicznego zawiadamia, że Pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecena Publicznego, przychylając się do prośby Zarządu Zrzeszeń Społecznych, utrzymujących żydowskie szkoły średnie w Polsce, z dnia 1. czerwca 1934, wyraził zgodę na urządzanie dobrowolnych składek w szkołach do tego związku należących na rzecz Żydowskiego Funduszu Narodowego (Keren Kajmet Lejisrael), którego celem jest uzyskanie środków na zakup ziem dla żydowskiej kolonizacji w Palestynie.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr. Mieczysław Gajer**
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

162.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.
Nr. II. P-2145/34. Warszawa dnia 31. X. 1934 r.

W sprawie broszurki p. t. „Nie zabijaj".

Ministerstwo podaje do wiadomości, iż broszurka „Nie zabijaj", wydana jako Nr. 398 Rocznik XXXIII „Głosów Katolickich" (Kraków 1933 wydawnictwo Ks. Ks. Jezuitów) nie nadaje się, ze względu na niewłaściwy sposób wprowadzania czytelników w zagadnienia świadomego macierzyństwa, ani dla uczniów szkół powszechnych ani szkół średnich.

Z tego powodu zakazuje się rozpowszechniania tej broszury wśród młodzieży szkolnej.

Podsekretarz Stanu
(—) **K. Chyliński.**

163.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr. O. P. I. 39/14. Katowice, dnia 22. X. 1934.

W sprawie wydawnictwa Elli Björkstén: p. t. „Gimnastyka kobiet".

Elli Björkstén: **Gimnastyka kobiet,** część I (str. 246, rycin 30) rok wydania 1929. Część II (systematyka i metodyka) tłumaczyła z II wydania szwedzkiego Jadwiga Mayówna. Nakładem Działu Wydawniczego Studjum Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego Kraków r. 1934, (str. 588 — sylwetek rysunkowych 550. Cena tomu I — 6 zł. Tom II — 11 zł.

Dwutomowe dzieło p. Björkstén, zawiera w części I-szej teorję i metodykę ogólną, w części II-giej bogaty zasób ćwiczeń starannie usystematyzowany i opatrzony szczegółowemi objaśnieniami. W rozważaniach teoretycznych zajmuje się autorka fizjologiczną, architektoniczną, estetyczną i psychiczną stroną ćwiczeń, uwzględniając nowsze badania naukowe w tej dziedzinie.

Metodyka ogólna uwzględnia plany i sposoby nauczania, wskazówki higjeniczne i rozkazodawstwo. W następnym rozdziale opracowano uwagi o różnych okresach wieku i zastosowaniu ćwiczeń do cech rozwoju fizycznego i psychicznego. Ostatni rozdział poświęcony ćwiczeniom kontrolnym i dodatkowym ilustrowany jest 30 fotografjami, umieszczonemi na końcu tomu.

Część II zawiera materjał ćwiczebny dla wieku od 8—13 lat ułożony w ten sposób, że każda grupa ćwiczeń jest usystematyzowana według stopnia trudności i przeznaczona dla określonego wieku. Tak opracowano kolejno: ćwiczenia porządkowe, ramion, nóg, głowy, tułowia, równoważne chody i biegi, zwisy i podpory, skoki.

Cechą charakteryzującą metodę p. Björkstén jest umieszczenie na wszystkich stopniach nauczania dużego zasobu ćwiczeń o formie zabawowej i obrazowej, jako odpowiadającej najbardziej psychice dziewcząt. Wszystkie ćwiczenia są opracowane z drobiazgową dokładnością, co ułatwia ich zrozumienie, a częściowo zabezpiecza przed błędną interpretacją intencji autorki. Obie części stanowią nierozerwalną całość i uzupełniają się nawzajem, tak iż racjonalne stosowanie ćwiczeń jest możliwe po dokładnem zaznajomieniu się z całym działem. Dobór ćwiczeń może być zastosowany także w szkole średniej.

Książka wyszła nakładem Działu Wydawniczego Studjum W. F. Uniwersytetu Jagiellońskiego z zasiłkiem Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński.**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

164.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr. O. P. I. 53/42. Katowice, dnia 27. X. 1934.

W sprawie wydawnictwa p. t. „Narciarska zaprawa biegowa i skokowa" A. Kasprzyka i B. Czecha.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Ośw. Publicznego zwraca uwagę Dyrekcyj i kierow-

ników szkół wszelkich typów, oraz gron nauczycielskich i młodzieży szkolnej na wydawnictwo Polskiego Związku Narciarskiego „Narciarska zaprawa biegowa i skokowa" A. Kasprzyka i Br. Czecha.

Podręcznik ten może oddać bardzo wielkie usługi w okresie organizowania t. zw. „suchych" kursów narciarskich, oraz kursów i zaprawy narciarskiej w czasie sezonu zimowego. W książce zawarte są wskazówki dla instruktorów i uczniów, dotyczące również higjeny sportu narciarskiego. Cena egzemplarza w pojedynczej sprzedaży wynosi 3,50 zł. Szkoły i Związki przy zakupnie większej ilości płacą za egzempl. 3 zł. Sprzedażą zajmuje się p. Adolf Kasprzyk, Katowice, ul. Mikołowska 121.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr. Mieczysław Gajer**
p. o. Kier. Oddziału I. Ogólnego
Referendarz.

165.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Oświecenia Publ.
Nr. O. P. I. 53/38. Katowice, dnia 27. X. 1934.

W sprawie wydawnictwa Dr. L. Biegeleisena p. t. „Szkolnictwo a gospodarstwo narodowe..."

Urząd Wojewódzki Śląski, Wydział Oświecenia Publicznego zwraca uwagę na pracę prof. Dra Leona Biegeleisena „Szkolnictwo a gospodarstwo narodowe. Analiza rynku pracy ze stanowiska szkolnictwa zawodowego. Górnictwo i Hutnictwo", której tom I ukazał się ostatnio w druku. Tom II wyjdzie z końcem bieżącego roku. Wydawnictwo obejmie w całości dwa tomy.

Ze względu na to, że w pracy tej ustala autor istotny związek między szkolnictwem zawodowem, a produkcją górniczą i hutniczą, między podażą a zapotrzebowaniem na rynku pracy sił roboczych, z uwzględnieniem stanu faktycznego oraz możliwości rozwoju, a więc siłą faktu opiera się przedewszystkiem na stosunkach górnośląskiego zagłębia węglowego, zaleca się to wydawnictwo do bibljotek nauczycielskich.

Cena księgarska tomu I wynosi 10 zł, dla szkół, nauczycielstwa itd. cena wynosi 8 zł. za bezpośredniem zgłoszeniem u autora, Warszawa' Żoliborz oficerski, ul. Czerneckiego Nr. 13.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr. Gajer,**
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

166.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. I-53/39. Katowice, dnia 19. X. 1934 r.

KOMUNIKAT

w sprawie wydawnictwa Głównej Księgarni Wojskowej p. t. „Rocznik Sportowy".

Urząd Wojewódzki Śląski, Wydział Oświecenia Publicznego komunikuje, że dzięki inicjatywie Głównej Księgarni Wojskowej M. S. Wojsk. w dniach ostatnich wyszedł z druku „Rocznik Sportowy", dający obraz rozwoju poszczególnych gałęzi sportu i wychowania fizycznego w Polsce.

„Rocznik Sportowy" bogato ilustrowany stanowi w pewnym stopniu podręczną encyklopedję sportową mogącą oddać znaczne usługi w pracy na polu wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

Ze względu na duża wartość wspomnianego „Rocznika Sportowego" zaleca się go do bibljotek szkolnych.

Cena „Rocznika Sportowego" w ozdobnej oprawie płóciennej wynosi zł. 13, w broszurze 10 zł. Zamówienia przyjmuje: Administracja „Rocznika Sportowego" Warszawa, Wilcza 32-14 (Konto P. K. O. 14.624) oraz przedstawiciele wydawnictwa.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński,**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

167.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. I-1/84.
Katowice, dnia 6 listopada 1934 r.

KOMUNIKAT

w sprawie czasopisma „Lot i Obrona Przeciwlotniczo-Gazowa Polski."

Urząd Wojewódzki Śląski, Wydział Oświecenia Publicznego zaleca do użytku i bibljotek szkół wszelkiego typu dwutygodnik p. t. „Lot i Obrona Przeciwlotniczo-Gazowa Polski".

Czasopismo powyższe, jako oficjalny organ L. O. P. P., winno być o ile możności, zaprenumerowane przez szkoły.

Opłata za roczną prenumeratę wynosi 10 zł, którą wpłaca się na konto czekowe P. K. O. Nr. 7860.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr. Gajer,**
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

Tłoczono w Drukarni Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego w Katowicach.